

Ko e fu'u fiema'u mo faka ngofua ke faka'aonga'i 'ae huhu Pfizer kihe fanau iiki ta'u 5-11

'I Okatopa 29th, 2021 Koe uhiaa koe huhu malu'l Pfizer-BioNTech, kuo fakangofua meihe va'a potungauae fakafaito'o kae pehee kihe va'a 'oku nau feinga ke ta'ota'ofi 'ae mahaki. Ke kamata 'ae huhu COVID-19 ko 'eni kihe fanau iiki ta'u 5-11.

- Koe taha 'eni e ngaahi ngaue fakaofu kihe ma'u 'ae huhu malu'i, koe peseti 'e 25% 'ae ngaahi matu'a tauhi fanau 'oku nau teuteu ke ave atu 'a e nau fanau ke huhu covid-19 he vave taha. Mei November 15th ne ova he [3.64 milione](#) 'ae fanau 'i lalo he ta'u 12 kuo nau 'osi huhu uluaki.
- Ne fai 'ae ngaahi tesi moe vakai 'ae kau mataotao kihe va'a 'oe huhu malu'l ko 'eni koe Pfizer-BioNTech kihe fanau iiki ta'u 5-11, 'O nau poupou 'ae huhu malu'l ko 'eni 'oku safe pe ia ke fakahoko kihe fanau iiki.
- 'O a'u mai kihe 'aho ni, 'ova he teau miliona e fanau 'o a'u kihe matu'a [ne lava 'enau huhu](#) COVID-19. 'Oku 'iai 'ae fakatu'amelie 'oku 'ikai ke 'iai ha toko lahi oku kovi kiai 'ae huhu ko 'eni, pea oku fai 'ae tui 'e toe lelei pe moe huhu kihe fanau iiki.

Koe ngaahi fehu'l kuo tuku mai

- **Feitu'u 'e lava ke 'ave 'eku ki'l fanau ke ma'u ae huhu malu'i?**
 - Koe huhu malu'l ko 'eni kihe fanau iiki 'e lava 'o ma'u mei he'enau Toketa faka famili, ngaahi famesi, 'ofisi neesi 'oe ngaahi 'apiako. 'Oku toe 'iai pe 'ae ngaahi feitu'u kuo fakangofua ke fakahoko atu ai 'ae huhu malu'l ko 'eni. Hange koe ngaahi feitu'u 'oku ne fakafofonga'l 'ae matakali kehe kehe, koe ngaahi senita kehekehe. 'Oku 'iai 'ae faka'amu ketau kaunga kau fakataha mo fetokoni 'aki kihe ngaue. Koia fetu'utaki kiho'o toketa kihano fakaiiki pe ko ho'o vakai hake kihe [Vaccines.gov](#) ki ha tokoni mo 'oatu 'ae feitu'u ofi atu kia koe.
- **Koe ha e fai kehe kehe 'ae huhu kihe fanau iiki moe kakai lalahi?**
 - Koe huhu malu'l ko 'eni kihe fanau iiki 'oku vahe tolu pe ia 'e taha meihe huhu malu'l 'oku 'ave kihe kakai lalahi. Koe huhu malu'l ko 'eni 'oku 'ikai fai kihe pauni mamafa 'oha toko taha ka 'oku faka tatau kihe ta'u lahi hange koe lau ia meihe ([Source: CDC](#))

2

- 'E lava 'ehe huhu COVID-19 'one uesia 'ae fa'ufa'u, tupu moe sino 'eku tama?
 - 'Oku 'ikai: 'Oku 'ikai ke 'iai palopalema tupu meihe 'ete ma'u 'ae huhu malu'l 'o kau ai 'ae huhu COVID-19. [Koe lau 'ae 'uu](#) Toketa mataotao mo 'ilo fakafaito'o kihe sino 'oe tangata. 'Oku nau lekomeni ke 'ave 'etau fanau 'o huhu COVID-19. ([Source ACOG](#))
- 'E lava ke ma'u he'eku tama 'ae huhu COVID-19 fakataha moe 'uu ngaahi huhu kehe hange koe huhu flu, misele, niuonia moe ngaahi huhu kehe?
 - 'Io 'oku fakaha meihe potungaue 'oku nau tokangaekina ke ta'ota'ofi e mahaki, 'oku lelei 'aupito ke huhu fakataha pe moe COVID-19 'ihe taimi pe 'e taha. ([Source: CDC](#))
- Koe ha 'ae loloa 'ae nofo pe koe ngaue 'ae huhu COVID-19 'ihe fanau iiki? 'E anga fefe ketau 'ilo 'oku seifi 'ae huhu ko 'eni?
 - 'Oku tatau pe 'ae huhu COVID-19 moe ngaahi huhu tatau oku 'ave kihe fanau iiki he ta'u kotoa. 'Oku te'eki ke 'iai ha ngaahi faka'ilonga fakatu'utamaki kihe huhuni. Koe meimei 'osi 'eni 'ae ta'u moe huhu 'ae kakai 'oku 'ihe miliona lahi pea 'oku 'iai 'ae faka'uto'uta 'e lelei pea malu'l 'ae fanau iiki meihe COVID-19. ([Source: CDC](#))
- Koe lelei moe mahu'inga 'ae huhu ko 'eni kihe 'eku fanau 'o 'ikai fakatu'atamaki?
 - Koia. Meihe lau 'ae va'a fakatotolo kihe mahaki kae pehee kihe kau Toketa kihe fanau iiki. 'Oku taataai taha ke 'iai ha fakatamaki 'e hoko kihe sino pe mo'ui 'ae fanau iiki koe 'uhiaa koe huhu COVID-19, ka 'iai ha faka'ilonga hangee koe ki'l pupula e mafu, Ka 'oku 'ikai va tatau 'ae fakatu'utamaki hange ka ma'u kinautolu he mahaki COVID-19 'o faka tatau kihe lau 'ae CDC pe potungaue 'oku nau tokanga kiho no ta'ota'ofi e mafola 'oe mahaki. ([Source: CDC](#))

This publication was made possible by cooperative agreement CDC-RFA-IP21-2106 from the Centers for Disease Control and Prevention of the U.S. Department of Health and Human Services (HHS). Its contents are solely the responsibility of the authors and do not necessarily represent the official views of CDC/HHS.

Tau vakai hake kihe [apiahf.org](#) moe [madetosave.org](#) kihe toe fakaikiiki ange kihe tokoni koe 'uhii koe mahaki COVID-19.